

**UCHWAŁA NR XXX/397/2016
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA**

z dnia 27 października 2016 r.

w sprawie przyjęcia programu przeciwdziałania zagrożeniom w środowisku szkolnym i lokalnym na terenie Miasta Wałbrzycha na lata 2016-2019.

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446) i art. 1 ust. 16 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program przeciwdziałania zagrożeniom w środowisku szkolnym i lokalnym na terenie Miasta Wałbrzycha na lata 2016-2019, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wałbrzycha.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Wałbrzycha

Maria Anna Romańska

Program przeciwdziałania zagrożeniom w środowisku szkolnym i lokalnym na terenie Miasta Wałbrzycha na lata 2016-2019.

Program będzie realizowany w oparciu o ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 z późn. zm.).

1. WSTĘP

Zapewnienie mieszkańcom Miasta Wałbrzycha bezpiecznych i przyjaznych warunków codziennego życia, edukacji, pracy, wypoczynku należy do priorytetowych zadań realizowanych na terenie gminy. Przyjęcie do realizacji programu przeciwdziałania zagrożeniom w środowisku szkolnym i lokalnym na terenie Miasta Wałbrzycha pozwoli na wdrożenie nowych propozycji i rozwiązań mających na celu profilaktykę oraz eliminowanie różnorodnych zagrożeń, z którymi mogą spotkać się mieszkańcy gminy w różnym wieku, w rozmaitych okolicznościach. Na przestrzeni wielu lat z powodzeniem realizowano różnorodne zadania o charakterze profilaktycznym oraz poprawiającym poczucie bezpieczeństwa wśród dzieci, młodzieży, dorosłych, a pedagodzy, uczniowie, rodzice, instytucje i organizacje mają bogate doświadczenia w kwestiach przeciwdziałania zagrożeniom i zjawiskom niepożądanym. W pierwszej połowie 2016 roku przeprowadzono w środowisku oświatowym Wałbrzycha diagnozę oczekiwań, zgłoszonych przez rady pedagogiczne, rodziców, dzieci i młodzież w zakresie ich oczekiwań dotyczących przeciwdziałania zagrożeniom. W każdej ze szkół zostały wytypowane osoby, których zadaniem jest koordynowanie zagadnień związanych z tematyką bezpieczeństwa oraz bieżąca współpraca w tym zakresie z Prezydentem Miasta Wałbrzycha oraz komórkami organizacyjnymi Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu. Odbyły się spotkania i robocze narady, określono zakresy tematyczne, które będą realizowane w szkołach, a ich treść i forma będzie dostosowana do wieku i potrzeb odbiorców (dzieci, młodzieży, rodziców, mieszkańców Wałbrzycha). Przygotowując się do wdrażania nowych pomysłów i rozwiązań zostanie powołany w Zespole Szkół Politechnicznych "Energetyk" w Wałbrzychu interdyscyplinarny zespół pod opieką naukową Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. Współpracujący w nim eksperci z różnych dziedzin przeprowadzą diagnozy oraz przedstawią propozycje metod i form przeciwdziałania zagrożeniom w środowisku szkolnym i lokalnym. Opracują również propozycję modyfikacji treści dydaktycznych na każdym z poziomów edukacyjnych, ukierunkowaną na przeciwdziałanie oraz eliminowanie szeroko rozumianych zagrożeń. Uzupełnieniem wyżej wymienionych działań będzie zakup samochodów hybrydowych dla Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu w ramach realizacji Wałbrzyskiego Budżetu Partycypacyjnego. Większa liczba patroli w okolicach szkół oraz zdiagnozowanych miejscach potencjalnych zagrożeń spowoduje poprawę skuteczności działań prewencyjnych i interwencyjnych na terenie Wałbrzycha, z uwzględnieniem troski o stan środowiska naturalnego (ekologiczny napęd radiowozów). Zwiększy się także liczba spotkań przedstawicieli Policji z uczniami szkół w Wałbrzychu. Organizowanie konferencji, narad i spotkań kadry pedagogicznej z przedstawicielami środowisk naukowych, instytucji, organizacji pożytku publicznego przyczyni się do rozszerzenia wiedzy dotyczącej różnorodnych zagrożeń. Działania te umożliwią skuteczniejszą współpracę z dziećmi, młodzieżą, rodzicami w celu budowania społeczności lokalnej świadomej potencjalnych zagrożeń, przygotowanej do zapobiegania im lub zwalczania oraz żyjącej w poczuciu bezpieczeństwa i starannej ochrony dóbr osobistych i wspólnych.

2. INFORMACJE OGÓLNE

Realizacja w szkołach zadań przeciwdziałających i niwelujących zjawiska różnorodnych zagrożeń obejmuje szerokie spektrum tematów. W przeprowadzonej w środowisku oświatowym diagnozie wśród partnerów wspierających szkoły w ich działaniach najczęściej wymieniano: policję, straż miejską, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Sanepid, Polski Czerwony Krzyż, Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną, poradnie zdrowia psychicznego, rady wspólnot samorządowych, sąd rejonowy, straż pożarną, Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Wałbrzyską Specjalną Strefę Ekonomiczną, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, straż ochrony kolei, TAURON, MONAR, instytucje kultury, Wojewódzki Ośrodek

Ruchu Drogowego, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, lokalne organizacje pożytku publicznego, prywatnych przedsiębiorców.

Przedstawione przez dyrektorów szkół zagadnienia, skierowane do uczniów i ich rodziców, dotyczą głównie prewencji i pogłębiania wiedzy na temat zagrożeń oraz ukierunkowane są na promowanie zdrowego, bezpiecznego i odpowiedzialnego stylu życia.

Najczęściej wymieniane zadania i programy przeciwdziałające zagrożeniom koncentrują się wokół tematyki:

- abstynencji alkoholowej, nikotynowej, narkotykowej, używek i tzw. "dopalaczy", uzależnienia od mediów, gier, hazardu oraz konieczności prezentowania asertywnej postawy w kontaktach z innymi osobami,
- bezpiecznego poruszania się po drogach i prawidłowego korzystania ze środków transportu,
- bezpiecznego i odpowiedzialnego zachowania się podczas zabawy, nauki, wypoczynku, współdziałania w grupie (zasady komunikacji międzyludzkiej, sposoby rozwiązywania nieporozumień i konfliktów, przeciwdziałanie wykluczeniu i izolacji społecznej, odpowiedzialność za inne osoby i otaczające środowisko),
- przezorności w kontaktach z nieznanymi osobami, zwierzętami, roślinami, niebezpiecznymi przedmiotami, środkami spożywczymi, lekami, źródłami promieniowania zagrażającego zdrowiu; w udostępnianiu danych osobowych; w zakresie wywierania wpływu przez przedstawicieli sekt, paserów czy dealerów,
- zasad zachowania się w trudnych warunkach pogodowych (burza, wichura, powódź, lawina, temperatury zagrażające zdrowiu, trzęsienie ziemi itp.),
- znajomości funkcjonowania i potrzeb organizmu człowieka,
- przeciwdziałania szeroko rozumianej przemocy bezpośredniej i pośredniej (agresja fizyczna, werbalna i niewerbalna, szantaż emocjonalny, dręczenie, odrzucenie, izolacja, cyberprzemoc, stalking, "hejt" w internecie),
- troski o zdrowie fizyczne i psychiczne oraz właściwe relacje międzyludzkie (zasady żywienia i dbałość o kondycję fizyczną, higiena pracy umysłowej, umiejętność radzenia sobie ze stresem i emocjami, anoreksja i bulimia jako specyficzne choroby, "zły dotyk", profilaktyka HIV/AIDS, depresja, samobójstwo, sponsoring i prostytutka nieletnich, odpowiedzialne rodzicielstwo, rola szczepień ochronnych),
- zapobiegania wypadkom i umiejętności niesienia pierwszej pomocy oraz powiadamiania właściwych służb,
- świadomości skutków prawnych, jakie mogą wynikać z nieprzestrzegania norm i przepisów prawa,
- kształtowania wartościowych postaw społecznych i nieakceptowania zachowań naruszających powszechnie przyjęte reguły,
- tolerancji i akceptacji dla różnorodności wyglądu ludzi, ich poglądów, wyznania, stylu życia itp.,
- umiejętności odczytywania znaków informujących o niebezpieczeństwach w otoczeniu człowieka (oznaczenia drogi ewakuacyjnej, znaki drogowe, piktogramy, oznaczenia na produktach żywnościowych, sprzęcie rtv i agd, petardach i fajerwerkach) i korzystania z systemów wczesnego ostrzegania o zagrożeniach,
- zdyscyplinowania i szybkiego działania podczas próbnych ewakuacji czy symulacji zagrożeń terrorystycznych,
- pracy służb odpowiedzialnych za szeroko rozumiane bezpieczeństwo (policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe, straż miejska, straż ochrony kolei, służba celna, straż graniczna, straż miejska, służby reagowania kryzysowego, GOPR, WOPR, Sanepid itp.).

3. ZASOBY INSTYTUCJONALNE

- Komenda Miejska Policji w Wałbrzychu,
- Straż Miejska w Wałbrzychu,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu,

- Sanepid w Wałbrzychu,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Wałbrzychu,
- Poradnie Zdrowia Psychicznego w Wałbrzychu,
- Rady Wspólnot Samorządowych w Wałbrzychu,
- Sąd Rejonowy IV Wydział Rodzinny i Nieletnich w Wałbrzychu,
- Komenda Miejska Straży Pożarnej w Wałbrzychu,
- Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Wałbrzychu,
- Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Wałbrzychu,
- Straż Ochrony Kolei w Wałbrzychu,
- Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego Oddział w Wałbrzychu,
- Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna "INVEST-PARK" Sp. z o.o.,
- TAURON Sp. z o. o POK w Wałbrzychu,
- Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Wałbrzychu,
- Stowarzyszenie MONAR Ośrodek Pomocy Bliźniemu MARKOT w Wałbrzychu,
- Aqua-Zdrój w Wałbrzychu,
- lokalne organizacje pożytku publicznego,
- instytucje kultury działające na terenie Wałbrzycha,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia i Interwencji Kryzysowej w Wałbrzychu,
- Placówki Wsparcia Dziennego w Wałbrzychu,
- wałbrzyskie kluby sportowe,
- szkoły i placówki wychowawczo-opiekuńcze w Wałbrzychu.

4. ZASADY DZIAŁANIA PROGRAMU

Program przeciwdziałania zagrożeniom w środowisku szkolnym i lokalnym na terenie Miasta Wałbrzycha na lata 2016-2019 oparty jest na zasadach:

1. Wzajemnej współpracy i współdziałania organów publicznych, organizacji pozarządowych, osób fizycznych, instytucji i środowisk uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania oraz realizacji zadań związanych bezpośrednio lub pośrednio z przeciwdziałaniem i eliminowaniem różnorodnych zagrożeń; wspólnego ustalania harmonogramów działań szczegółowych, zatwierdzanych przez kierowników danych podmiotów i Gminę Wałbrzych.

2. Jawności działania organów publicznych oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom.

3. Szczególnej ochrony dzieci i młodzieży przed narażeniem na negatywny wpływ zjawisk, zdarzeń, substancji zagrażających życiu lub zdrowiu.

5. CELE PROGRAMU

Celem głównym programu jest zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska szkolnego i lokalnego, we współpracy szkół i placówek ze służbami, instytucjami i organizacjami odpowiedzialnymi za przestrzeganie prawa w różnorodnych aspektach oraz przeciwdziałającymi zagrożeniom.

Cele szczegółowe:

I Zapobieganie i ograniczanie zjawisk oraz zachowań problematycznych wśród dzieci i młodzieży oraz w środowisku lokalnym.

II Tworzenie bezpiecznego, zdrowego i przyjaznego środowiska dla mieszkańców Wałbrzycha.

III Promowanie zdrowego stylu życia oraz postaw świadomego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Realizacji celu głównego oraz celów szczegółowych służyć będzie wdrożenie nowych oraz kontynuacja wielu działań i rozwiązań wypracowanych w szkołach, placówkach, instytucjach w Wałbrzychu. W trosce o zapewnienie jak najwyższych standardów w kwestiach bezpieczeństwa zamierza się zrealizować następujące działania:

1. przekazanie samochodów hybrydowych dla Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu, zakupionych w ramach Wałbrzyskiego Budżetu Partycypacyjnego, efektem czego będzie zwiększona liczba patroli policyjnych przy terenach placówek oświatowych oraz większą liczbą spotkań policjantów z uczniami,
2. współorganizowanie cyklu spotkań z osobami przestrzegającymi przed zagrożeniami,
3. utworzenie na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu zakładki do umieszczania przez szkołę informacji o wydarzeniach związanych z promowaniem bezpieczeństwa,
4. zorganizowanie i przeprowadzenie miejskiej gry dla dzieci, młodzieży, rodziców/opiekunów o tematyce przeciwdziałającej zagrożeniom,
5. zorganizowanie pikniku lub jarmarku prezentującego bezpieczne i atrakcyjne formy spędzania czasu wolnego,
6. organizowanie konferencji, spotkań, warsztatów o tematyce przeciwdziałającej zagrożeniom,
7. monitorowanie terenów szkół i wokół szkół w celu poprawy poczucia bezpieczeństwa uczniów i mieszkańców dzielnic Wałbrzycha,
8. optymalizowanie współpracy środowisk szkolnych z Policją, Strażą Miejską, Sądem Rejonowym, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia i Interwencji Kryzysowej, Strażą Pożarną, Górskim Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym, Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym w Wałbrzychu,
9. propagowanie udziału szkół i placówek w kolejnej edycji kampanii "Bezpieczniki TAURONA: Włącz dla dobra dziecka",
10. kontynuowanie współpracy z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy w celu przystąpienia pedagogów do Programu Edukacyjnego "Ratujemy i Uczymy Ratować",
11. nawiązanie współpracy z fundacjami, stowarzyszeniami, organizacjami pożytku publicznego, których celami statutowymi są pomoc ofiarom wypadków oraz działalność edukacyjna, promująca zdrowy i bezpieczny styl życia oraz przeciwdziałająca zagrożeniom,
12. wykorzystywanie edukacyjnej i wychowawczej roli wycieczek jako bezpiecznych, kształcących i atrakcyjnych form spędzania czasu i bogacenia wiedzy,
13. wspieranie działalności wychowawców, nauczycieli, pedagogów, psychologów w szkołach i placówkach poprzez organizowanie dla nich form doskonalenia, promowania i doceniania ich osiągnięć,
14. organizowanie konkursów o tematyce bezpieczeństwa,
15. kontynuowanie pikników edukacyjnych "Sieciaki na wakacjach",
16. zachęcanie do nawiązywania bliższej współpracy szkół w kontekście promowania i realizowania tematyki przeciwdziałającej zagrożeniom,
17. powołanie zespołu interdyscyplinarnego w Zespole Szkół Politechnicznych "Energetyk" w Wałbrzychu.

6. ZAKŁADANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Realizując program zakłada się osiągnięcie następujących efektów:

1. Upowszechnienie i zwiększenie różnorodności realizowanych projektów profilaktycznych, adresowanych do dzieci i młodzieży szkolnej oraz mieszkańców Wałbrzycha.
2. Rozpropagowanie i zrealizowanie większej liczby kampanii społecznych zapobiegających zagrożeniom, adresowanych do szerokiego grona odbiorców.
3. Pogłębienie wiedzy odbiorców projektów profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących zagrożeń.
4. Rozbudzanie wrażliwości społecznej odbiorców projektów oraz kształtowanie aktywnych postaw wobec przeciwdziałania zagrożeniom.

7. FINANSOWANIE PROGRAMU

Działania podejmowane w ramach realizacji programu, związane z osiągnięciem wyznaczonych celów, finansowane będą ze środków własnych Gminy Wałbrzych oraz ze środków zewnętrznych (krajowych i europejskich).

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Wałbrzycha

Maria Romańska

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 1 ust. 16 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 z późn. zm.) system oświaty zapewnia w szczególności upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych. Gmina Wałbrzych jako organ prowadzący wałbrzyskie szkoły i placówki oświatowe dokłada wielu starań do ciągłego polepszania poziomu warunków edukacyjnych oraz tworzenia optymalnego środowiska nauki, wychowania, wypoczynku dla mieszkańców miasta w różnym wieku. Program przeciwdziałania zagrożeniom w środowisku szkolnym i lokalnym na terenie Miasta Wałbrzycha na lata 2016-2019 precyzuje cele miejskiej strategii przeciwdziałania różnorodnym zagrożeniom oraz określa zadania umożliwiające ich realizację. Ma na celu również utrwalanie i zacieśnianie współpracy i współdziałania organów publicznych, organizacji pozarządowych, osób fizycznych, instytucji i środowisk uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania oraz realizacji zadań związanych bezpośrednio lub pośrednio z przeciwdziałaniem i eliminowaniem różnorodnych zagrożeń. Wdrożenie nowych propozycji i rozwiązań, upowszechnianie w środowisku lokalnym dobrych praktyk wypracowanych przez poszczególnych współrealizatorów programu przyczyni się do systematycznego podnoszenia poziomu poczucia bezpieczeństwa uczniów wałbrzyskich szkół i mieszkańców Wałbrzycha.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Wałbrzycha

Maria Romańska